

Hei!

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisaa kannanotosta. Kannanoton mukaan televerkon muutokset (3G-verkon alasajo) ovat heikentäneet verkkoyhteyksiä Etelä-Savon alueella. Aluehallitus vaatiikin toimenpiteitä ja ehdottaa säädäntömuutoksia yhteyksien parantamiseksi haja-asutusalueilla.

Traficom selvittää seuraavassa asiaa valvovan viranomaisen kannalta ottamatta kantaa ehdotettuihin säädäntömuutoksiin (asia ei kuulu viraston toimivaltaan).

Operaattoreilla ei ole toimilupavelvoitteita ylläpitää 3G-verkkoa, koska sen tarjonta on tapahtunut kaupallisin perustein. 3G-verkon alasajo vaikuttaa asiakkaisiin, joilla on vain 2G-/3G-verkossa toimivia laitteita käytössään. Muutos vaikuttaa myös 3G-pohjaisiin esineiden internet -palveluihin. Silloin 2G- ja 3G-verkkoja käyttävät laitteet siirtyvät käyttämään vain 2G-verkkoa, jonka datakapasiteetti on merkittävästi pienempi kuin 3G-verkossa. 3G-verkon alasajo tehdään alueellisesti ja eri aikoina. Kun verkko suljetaan hallitusti, alueella mahdollisesti esiintyvät kuuluvuusongelmat voidaan havaita ja ratkaista. 3G-verkon alasajon myötä taajuuksia vapautuu nopeampien 4G- ja 5G-yhteyksien käyttöön, joten yhteyksien odotetaan parantuvan. Taajuuksien ottaminen 4G-/5G-käyttöön edellyttää operaattoreilta verkkomuutoksia. Nämä muutokset vievät jonkin aikaa, ja verkon käyttöönotossa on operaattorikohtaisia eroja. Yleensä alueella on myös 4G-/5G-verkon peittoa, jolloin käyttäjä voi hyötyä laitteensa ja liittymänsä päivittämisestä uudempaan teknologiaan.

Operaattoreilla on kuitenkin vielä velvollisuus ylläpitää 2G-verkkoja. 2G-verkon ja myös 4G-verkon toimiluvan mukainen 99 %:n väestöpeittovelvoite koskee koko Suomea; peittovelvoitealueen ulkopuolelle voi siis jäädä joitain kotitalouksia ja yritysten toimipisteitä. Lisäksi matkaviestinverkon toimiluvissa edellytetään, että verkkojen on katettava joitain poikkeuksia lukuun ottamatta Manner-Suomen valta-, kanta-, seutu- ja yhdystiet. Matkaviestinverkko-operaattoreilla ei muilta osin ole velvoitetta rakentaa matkaviestinverkkoihin kattavaa peittoa. Operaattoreilla on velvoite neuvoa omia asiakkaitaan mm. verkon peiton liittyvissä asioissa ja tiedottaa muutoksista. Matkaviestinverkon operaattorit ovat tiedotteissaan vuodesta 2020-21 alkaen kertoneet 3G-verkon alasajosta ja ne tiedottavat 3G-verkon alasajosta omilla verkkosivuillaan ja muun asiakasviestinnän avulla.

Jokaisella kotitaloudella ja yrityksellä on oikeus kohtuuhintaisiin ja toimiviin viestinnän peruspalveluihin, eli yleispalveluihin (puhe- ja laajakaistaliittymä 5 Mbit/s). Traficom valvoo tämän oikeuden toteutumista myös vanhan mobiiliverkon poistuessa käytöstä. Traficom seuraa yleispalveluun kuuluvien viestintäpalvelujen saatavuutta tapauskohtaisella valvonnalla, joka perustuu viraston käsittelemiin asiakasvalituksiin. Yksittäisten viestintäpalvelujen saatavuusongelmien selvittäminen edellyttää käytännössä sitä, että virasto saa yhteysongelmia kokevilta käyttäjiltä tarkat tiedot ongelmasta. Käyttäjällä itsellään on myös velvollisuus parantaa tarvittaessa liittymän kuuluvuutta antenniratkaisuilla. Traficomien internetsivuilla löytyy lomake, jolla käyttäjä voi ilmoittaa Traficomille asiasta tilanteessa, jossa hän ei saa kotiinsa tai yrityksen toimipaikkaan toimivaa puhelin- tai laajakaistaliittymää:

<https://www.traficom.fi/fi/yhteydenottolomake-en-saa-liittymaa>

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom suorittaa verkkotoimilupaehtojen valvontaa mm. operaattoreille osoitetuilla tietopyynnöillä sekä kenttämittauksilla. Kenttämittauksia kohdennetaan tapauskohtaisesti arvioiden niille alueille, joilta virastoon tulee yhteydenottoja kuuluvuusongelmista. Sisätilakuuluvuutta tai verkon ruuhka-aikojen vaikutusta kuuluvuuteen ajomittauksilla ei pystytä mittaamaan; verkko voi olla iltaisin hyvinkin ruuhkainen haja-asutusalueilla, joissa yleensä on käytössä vain matalampia taajuuskaistoja, joilla kapasiteettia on vähemmän. Päätelaitteiden keskinäiset erot voivat myös vaikuttaa kuuluvuustilanteeseen. Mikäli ajomittausten perusteella voidaan todeta, että yleispalvelutasoiset viestintäyhteydet eivät alueella toteudu, Traficom neuvottelee kuuluvuuden parantamistoimista teleyritysten kanssa. Yksittäisiin viestintäpalvelujen saatavuusongelmiin löydetään yleensä ratkaisu teleyritysten vapaaehtoisilla toimenpiteillä.

Traficom on kehittänyt nettiyhteyden nopeuden ja laadun mittaamiseen Bittimittari.fi-palvelun, sen avulla saa tietoa nykyisen nettiyhteyden eri ominaisuuksista. Palvelu on helppokäyttöinen ja luotettava. Bittimittari.fi-palvelussa on myös sertifioitu laatututkimus (tutkimuksen kesto 4 tuntia), jonka avulla voi tarkistaa miten hyvin kiinteän nettiyhteyden laatu vastaa operaattorin sopimuksessaan lupaamaa laatua. <https://www.bittimittari.fi/fi>. Bittimittari.fi-palvelu on käytettävissä mobiilisovelluksena (iOS tai Android) ja yleisimmillä nettiselaimilla. Palvelun käyttö ei vaadi rekisteröitymistä. Traficom kerää palvelusta saatavaa mittaustietoa ja voi käyttää sitä valvonta- ja seurantatyössään.

Traficom aikoo kohdistaa mobiiliverkon mittauksia Etelä-Savon maakunnan alueelle Rantasalmen kunnanhallituksen lähestyttyä virastoa jo aiemmin alueen huonosta kuuluvuustilanteesta. Yhteydenottoja kuuluvuusongelmista tulee virastolle tasaisesti viikoittain muutamia, eikä 3G-verkon alasajo ole muutoin näkynyt viime aikoina Traficomille tulleiden yhteydenottojen määrässä. Mobiiliverkon mittauksia suoritetaan Etelä-Savon maakunnan alueella vielä tämän vuoden puolella. Asiasta tullaan tiedottamaan yleisesti ja myös Eloisaa tullaan informoimaan mittauksista.

Traficom tulee siis palaamaan asiaan, hyvää syksyn jatkoa Etelä-Savoon!

Ystävällisin terveisin

Sari Tujunen

Lakimies

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

sari.tujunen@traficom.fi

P. 0295 390 336

www.traficom.fi